

Vislijn

Wandelen rond, over en langs vm spoorbaan in kust- en havengebied

Langs de havens naar het strand

IJmuiden is ontstaan bij de aanleg van het Noordzeekanaal: gegraven met de hand, dwars door een zeven km brede duingordel. In 1876 werd het kanaal door koning Willem III geopend. De eerste huisjes waren voor het sluispersoneel.

In 1896 kwam de eerste haven gereed met daarnaast de Rijkswisafslag. Dit maakte IJmuiden op slag de modernste en belangrijkste vissershaven van Nederland. De locatie was ook gunstig voor de vestiging van een staalbedrijf. Zo verrezen aan de overkant de Koninklijke Hoogovens, het eerste staal werd in 1923 geproduceerd.

Ondertussen bleven de zeeschepen maar groter worden. Inmiddels liggen er vier sluizen bij IJmuiden in een sterk verbreed kanaal. De vierde sluis werd pas onlangs, in 2022, geopend

In WOII is IJmuiden door de Duitse bezetter grotendeels gesloopt voor de aanleg van de Atlantikwall, een batterij imposante bunkers in de duinen getuigt daar nog van. Bovendien werd de stad veelvuldig gebombardeerd door onze geallieerde bondgenoten. Na WOII moest de stad opnieuw worden opgebouwd.

In 1883 kreeg IJmuiden haar eerste spoorlijn. Ze takte bij Velsen af van de hoofdspoorlijn Haarlem-Alkmaar. Hier kruiste de spoorlijn het kanaal middels een draaibrug. In 1898 kwam een nieuw station gereed met een emplacement waar alle havensporen samenkwamen.

In 1957 veranderde de situatie door de aanleg van de Velsertunnel. De hinderlijke draaibrug kon nu worden gesloopt. De betekenis van de lijn nam echter af. Het reizigersvervoer stopte in 1983 en de laatste vistrein reed in 1998.

In 1996 probeerde Lovers Rail nog een dienst op te zetten tussen Amsterdam en IJmuiden - de Kennemerstrand Express. Op de plaats van het gesloopte station was een provisorisch eindpunt gebouwd: een perron met eenabri. Twee jaar later kwam het avontuur ten einde. In 2014 zijn de sporen opgebroken en is de lijn deels busbaan geworden en deels een voet- en fietspad.

Routebeschrijving

Routebeschrijving

Start KP1: Station Santpoort Noord westzijde (vanaf oostzijde te bereiken via tunneltje). Bij tunneltje tegenover manege meteen rechts fietspad op. Dit buigt links om de manege heen en daarna weer naar rechts, met links daarvan een wandelpad. Je loopt hier over de oude spoordijk van de hoofdspoorlijn. Links een paardenwei en beboste duinen. Voetpad ca. 500 mtr volgen. We passeren wooneenheden van een zorginstelling, hierna driesprong van fietspaden schuin oversteken en rechts verder over smal onverhard paadje door het gras langs de busbaan. De busbaan ligt op het tracé van de verlegde spooransluiting uit 1957, en sluit hier weer aan op het oorspronkelijke tracé. We komen uit bij een overweg, nu een busbaanovergang. Langs de baan staat rechts voor ons de oude spoorwegwoning nr. 8. Hier lag de spoorweghalte Driehuis-Westerveld, nu een snelbushalte. Links van de overweg ligt de entree naar begraafplaats Westerveld (KP2).

Steek overweg over, links om veldje heen en dan schuin links oude Driehuizerkerkweg volgen. We passeren o.a. de Engelmunduskerk (KP3) en een kruispunt met horeca. Bij rotonde even rechtdoor en daarna bij driehoekje rechts houden (Waterlandweg) en rechtdoor bos inlopen. Klinkerstraatje gaat over in onverhard pad. We lopen nu door een deel van het landgoed Beeckestyn. Bij kruispunt rechtdoor tot vijfsprong, hier links (Bosweg, fietspad), deze komt uit op straat met huizen, hier rechtdoor pad langs de huizen (Verloren van Themaatlaan). Piersonlaan oversteken. Vlak voor kruising met hoofdweg links sportpark Schoonenberg (vv Telstar). Rechtdoor weg oversteken en meteen daarna de busbaan met snelbushalte, links spoorwoning 9b (KP4). Hierna schuin rechts voetpad voor de Stadsschouwburg langs en de Groeneweg volgen. Deze uitlopen, aan eind rechts (Zeeweg). Deze komt uit op Plein 1945, een ontwerp van Dudok (KP5). Rechts aanhouden langs winkels, dan eerste rechts (De Noostraat). H.P. de Noo was stationschef in IJmuiden, in 1943 gefusilleerd omdat hij opriep tot een staking.

Na 300 mtr vlak voor bushalte oversteken en rechts over pad door groen veld en links van viaduct trap op naar de spoordijk, linksaf pad volgen, dat hier tussen de rails is aangelegd. Rechts uitzicht op het Noordzeekanaal en de veerpont naar Beverwijk (KP6).

Volg spoorpad twee kilometer, spectaculair uitzicht op het kanaal en de hoogovens van Tata Steel. Onderweg passeren we de vm. halte Casembrootstraat. Na tankstation linksaf baan verlaten en Schoutenstraat in (rechts van groenstrook), deze komt uit bij een parkje, hier oversteken en schuin rechts pad nemen richting watertoren (KP7). Voor de toren pad rechts naar straat (Wijk aan Zeeërweg), daar links en uitlopen tot hoofdweg (IJmuidenstraatweg), daar links voetpad langs veldje. Aan eind van plantsoen rechts weg oversteken tot voetpad met infopaneel: we zijn weer op de oude spoorbaan, vroeger was hier halte Julianastraat. Links spoorpad volgen richting viaduct. Vlak daarvoor links trap op, dan rechts over de Julianabrug en meteen links de hoger gelegen weg volgen (Koningin Wilhelminakade).

De kade uitlopen tot deze naar wat scherper naar rechts buigt. Links tegenover nummer 3 zie je de oude trap naar station IJmuiden (KP8). We buigen naar rechts en steken schuin rechts via de Oranjestraat door naar het kanaal en komen uit bij de oudste sluis (Zuidersluis, KP9). Hier links, neem voetpad langs de kade (Sluisplein). We komen bij de

poort van DFDS Sea Ferrys, die ook toegang geeft tot de punt van het Sluisplein (KP10, uitzicht en visje eten). Route gaat voor DFDS-poort links verder (Ericssonkade, gaat over in Halkade). Na parkeerplaats van DFDS rechts naar het water lopen en over de kade langs de vissersschepen naar de kop van de haven (KP 11). Om de kop van de haven en het KNRM-gebouw heen (links de IJmuidense watertoren), bij rotonde rechtsaf en dan aan de andere zijde na het KNRM-gebouw schuin links (Haringkade). We zijn nu op het schiereiland tussen de Vissershaven en de Haringhaven. De Haringkade snijdt er diagonaal doorheen, hier liep vroeger het havenspoor met zijtakken.

Haringkade (rechte diagonaal is beetje zigzag geworden) komt uit op Haringhaven, hier links en dan rechts om kop van de haven heenlopen, overzijde is Kotterkade. Waar deze is afgesloten links (Scholstraat), dan even rechts (Strandweg) en meteen weer links (Wieringenstraat) en aan het eind doorsteken naar de hoofdweg (Kromhoutstraat) met aan de overzijde de 'Torpedobunker' (KP12). Rechts hoofdweg volgen tot eerste duinenrij. Weg buigt naar rechts en wordt Badweg. Deze buigt weer naar links en passeert dan een strook met bunkers (KP13). Badweg volgen, bij rotonde rechtdoor naar de Kennemerboulevard en de bebouwing van IJmuiden Strand, tot aan de opgang van het Kennemerstrand (KP14). Einde wandeling.

NB: naast de strandopgang is de halte van de snelbussen naar Amsterdam (direct) of Santpoort Noord en Haarlem (aansluitende overstap).

Praktische informatie

Opzet van de route is heen wandelen van Santpoort Noord naar IJmuiden Strand en terug met snelbussen naar Amsterdam (direct) en Haarlem (met stop in Santpoort Noord).

Deze wandeling staat in de wandelgids **Wandelen rond oude spoorlijnen**, uitgegeven door Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig. Auteur Kees Volkers is historisch geograaf met een voorliefde voor oude spoorlijnen. De gids is te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.